UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo sancti petri apostoli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

rationale qui dicitur voluntas
q̄ ex libero arbitrio refugit ali
quid non ſm rationez. talis inor
dinatio timoris quādoqꝫ eſt pec
catum mortale. quandoqꝫ venia
le. ſi enim quis propter timorez
quo refugit periculū mortis vel
quodcunqꝫ aliud. temporale ma
lum ſic diſpoſit⁹ eſt vt fugiat ali
quod prohibitum vel pretermit
tat aliquod quod ſit preceptū in
lege diuina. talis timor eſt pec
catum mortale. ⁊ talis timor oc
cidentium corpora remouetur a
ſanctis in euangelio. cum dicit.
Nolite timere eos qui occidunt
corpus ꝓpter nullum enim peri
culum mortis debent pretermit
tere fidez chriſti. aut aliquid qđ
in lege diuina p̄ceptuz eſt. alias
iordinatio timoris erit veniale.
¶ Ad ratiōes in oppoſitū. ¶ Ad
primaz reſpondetur ꝙ timor cō
muniter dictus ſm ſuam ratio
nem importat vniuerſaliter fu
gam. vnde ꝯtum ad hoc non im
portat ratione͞ mali vel boni. ⁊ ſi
milit͛ eſt de qualibet alia paſſio
ne. et ideo philoſophus dicit ꝙ
paſſiōes nō ſunt laudabiles nec
vituperabiles. ꝙ. ſ. nec laudant͛
nec vituperant͛ qui iraſcant͛ vel
timēt. ſꝫ qui circa hoc ordinate
aut inordinate ſe habēt. ¶ Ad ſe
cundā rn̄det͛ ꝙ mala quibus ho
mo reſiſtere nō poteſt. ⁊ ex quoꝝ
ſnſtinentia nihil boni ꝓuenit ho
mini ratio dictat fugiēda eſſe. et
ideo timor taliū nō eſt peccatuz.
¶ Ad tertiā rn̄det͛. ꝙ nō eſt ad ꝓ
poſituz. qꝛ ratio illa ꝓcedit de ti
more ſm ꝙ conſiſtit in ſenſibili
tate. ¶ Ad quartam rn̄detur. ꝙ
glo. illa loquitur de timore reuo
cante hominem ab eo qđ non eſt
de neceſſitate p̄cepti ſed de per
fectione conſilij. talis autem ti
mor non eſt peccatuz mortale. ſꝫ
quādoqꝫ veniale. quādoqꝫ aūt nō
eſt peccatū puta cū aliquis hꝫ ra
tionabilem cauſam timoris.

n feſto apo
ſtoli petri eſt
euangelium.
Dixit ieſus ſi
mōi petro ⁊c.
Joh. vlt. Cir
ca qđ poſſunt
diſputari ſeqn
tes queſtiōes.
¶ Prima. vtꝝ
petrus a chriſto cōſtitutus ſit ca
put eccleſie. ¶ Secunda. vtrum
petrus poteſtate clauium potuit
pctā remittere. ¶ Tertia. vtrum
petrus poteſtate clauiuz potuit
idulgētiā largiri debitaꝝ penaꝝ

D primā
q̄ſtionē ſic pro
cedit͛. Et vide
tur ꝙ petrus
conſtitut⁹ non
ſit caput eccle
ſie. ¶ Primo
ſic. Hoc nō po
tuit petro cō
petere. ergo ⁊c. aſſumptū ꝓbat͛.
caput influit ſenſum ⁊ motuz in
mēbra. ſꝫ influere ſenſū ⁊ motū

eſt per gratiam quam dare non
potuit petrus nec quiſꝗ̄ homo
inꝑtum homo.ergo ⁊c̄. ¶ Sc̄d̄o
vnius corporis nō eſt niſi vnum
caput.ſed xp̄s eſt caput eccleſie.
ſm̄ illud ad Eph.j. ipſum dedit
ſcꝫ dn̄s pater caput ſup omnem
eccleſiā. ¶ Tertio ſic.capitis nō
videtur eſſe aliud caput ſed pe-
tri caput erat xp̄s ⁊ omniū alioꝝ
apoſtoloꝝ.ergo ipſe petrus non
fuit caput ꝯſtitutus a xp̄o. ¶ In
oppoſituꝫ eſt illud Joh.j.ꝙ xp̄s
ait petro. Tu vocaberis cephas
qd̄ interp̄taꝛ caput.cephali eniꝫ
grece caput ſonat latine. Patet
etiā ex p̄ſenti euangelio.vbi dr̄.
Tu es petrus ⁊ ſup hanc ⁊c̄. Et
iteꝝ. Tibi dabo claues ⁊c̄. ¶ Re
ſpōdeo dicēdū.ꝙ xp̄s ieſu aſcē
ſurus in celū ⁊ p̄ſentiā corpora
lem abſtractur⁹ a nobis eccleſiā
ſuā dilectiſſimā nolēs in abſētia
ſua deſolatam ſine gubernatore
relinquere elegit petrū apl̄m q̄
toti⁹ eccleſie ſue caput ⁊ guber-
nator exiſteret. Vn̄ beat⁹ anacle
tus in.c.ſacroſancta.diſ.xxij.di-
cit. Inter apl̄os fuit quedā di-
ſcretio poteſtatis.⁊ lꝫ oēs apl̄i
eſſent.petro tn̄ a dn̄o cōmiſſum
eſt.⁊ ipſi inter ſe hocipſuꝫ volue
runt vt reliq̄s oibus p̄eſſet apl̄is
⁊ cephas.i.caput ⁊ p̄ncipiū tene
ret apoſtolat⁹. Et leo papa i ſer
mone.iij.ordinationis ſue dicit
ſic ad ꝓpoſitū. De toto mūdo pe-
trus vnus eligiꝛ q̄ ⁊ vniuerſarū
gentiū vocationi ⁊ oibus apl̄is
cūctiſꝗ eccleſie p̄ncipibus pre-

ponatur.vt ꝗ̄uis in populo dei
multi ſunt ſacerdotes multiꝗ
paſtores.oēs tn̄ ꝓprie regat pe-
trus.quos p̄ncipaliter regit xp̄s
Sic ergo i vno ſcꝫ petro xp̄s po
ſuit toti⁹ eccleſie p̄ncipatū.fecit
aūt hoc xp̄s ꝓpter q̄ttuor. ¶ Pri
mo ꝓpter pulcritudinē ⁊ ſpecio
ſitatē p̄ncipatus eccleſiaſtici.nā
inter oēs ſpecies p̄ncipatus.qꝛ
Ariſto.viij.eth.⁊.iij.poliꝛ.dicit.
Melius eſſe diciꝛ regnū vbi ſo
lus vir⁹ p̄ncipaliter regit. Nulli
eñ dubiū eſſe dꝫ.vt arguit ſctūs
tho.q̄n regimē eccleſie ſit opti-
me ordinatū.vtpote ꝑ euꝫ diſpo
ſitū per quē reges regnāt ⁊ legū
ꝯditores iuſta decernūt.optimū
aūt regimen multitudinis eſt.ꝙ
regaꝛ per vnū.qd̄ ptꝫ ex fine re-
giꝫ que eſt pax. Pax eñ ⁊ vnitas
ſubditoꝝ eſt finis regētis.vnita
tis aūt cauſa ꝯgruēti⁹ eſt vnus
ꝗ̄plures.manifeſtuꝫ eſt ergo ꝙ
regimē eccleſie ſic eſt diſpoſituꝫ
ꝙ vn⁹ preſit oib⁹.hec ille. ¶ Se-
cūdo dico ꝙ ideo xp̄s in vno ſcꝫ
petro poſuit totius eccl̄e p̄ncipa
tum.ad oſtēdēdā vnitatē eccle-
ſie ⁊ ſciſmata vitāda. Vn̄ cipria
nus in.c.loq̄tur dn̄s.xxiiij.q.j.
Ego dico tibi ꝙ tu es petrus ⁊c̄.
ſuper vnū eccleſiā edificauit.et
ꝗ̄uis apl̄is oibus poſt reſurre-
ctionē ſuā parem poteſtatē tri-
buit.tn̄ vt vnitate manifeſtaret
vnitatis eius originē ab vno in-
cipiente ſua auctoritate diſpo-
ſuit. Et i glo. Mat.xvj.ſup illd̄.
Tibi dabo claues regni.dicit ra

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

banus. Hanc poteſtatem ſoli pe-
tro conceſſit. quia oportuit eſſe
vnum xp̄i vicariū ad quez diuer
ſa membra eccleſie recurrerēt.
ſi forte inter ſe diſſentirēt. ne ſi
diuerſa forent capita in eccleſia
vnitatis vincula rumperentur.
¶ Tertio. ꝑpter vnā fontalitatē
fluētis poteſtatis. i. vt vn⁹ fons
⁊ vna origo poteſtatis in eccle-
ſia eſſent. Vñ eccleſia romana
oēs fundauit dignitates eccl'ie.
vt in. c. Oēs. xxij. diſ. ita ipſa de-
buit eſſe fons ⁊ origo totius ec-
cleſiaſtice poteſtatis. Vñ cipria-
nus in. c. loquitur. xxiiij. q. j. Ne-
mo fraternitatē fallat. nemo fi-
dei veritatē perfida preuarica-
tione corrumpat. qm̄ multi radij
ſunt ſed vnū lumē. ⁊ rami arbo-
ris multi ſunt ſed robur vnū ra-
dice tenaci fundatum. ⁊ qm̄o de
fonte vno riui plurimi defluunt.
vnitas tñ ſeruat in origine: ſic ⁊
vnū caput eſt ⁊ vna origo ⁊ vna
mater copioſe fecunditatis. Et
leo papa de hac fontali origine
ſic in ſermone. iij. ordinationis
ſue ait. O magnum ⁊ mirabile
huic viro dilectiſſimi cōſortiuz
ſue potētie tribuit diuina digna-
tio: ⁊ ſi quid cum eo cōmune ce-
teris voluit eſſe principib⁹ nun-
q̄ niſi per ipſum dedit quicquid
alijs non negauit. Et ideo ſolus
petrus vocat⁹ eſt in plenitudinē
poteſtatis. vt in. c. Dudū. iij. q. vj.
Qd cognoſcēs beatus cirillus
patriarcha in libro theſaurorūz
inquit. Vt membra maneamus

in capite noſtro apoſtolico thro-
no romanorū pontifice. a quo no-
ſtrum eſt querere. quid credere.
quid tenere. quid fugere debea-
mus ipſum venerātes. ipſum ro-
gantes pre oībus. quoniā ipſius
ſolius eſt reprehēdere. corrige-
re. ⁊ ſtatuere. ⁊ diſponere. ⁊ liga-
re. ⁊ ſoluere. loco illius q̄ ipſuz
edificauit. ⁊ nulli alij. quod ſuū
eſt plenuz. ſed ipſi ſoli dedit cui
omnes iure diuino caput incli-
nant. ⁊ p̄mates mundi tanq̄ ipſi
ieſu xp̄o obediunt. ¶ Quarto in
vno poſuit eccleſie principatū.
ſcz petro. ꝑpter eccleſie firmita-
tem ⁊ perpetuitatē. Tum q2 vbi
non eſt gubernator corruet po-
pulus. Prouerb. xj. Tum quia
omne regnū in ſe diuiſum deſo-
labitur. Et ideo xp̄s ait petro.
Tu es petrus ⁊ ſuper hanc pe-
tram edificabo eccleſiam meaz
⁊ porte inferi nō preualebūt ad-
uerſus eam. Super quo verbo
dicit chryſo. Vide qualiter re-
ducit xp̄s petrum ad excelſaz de
ipſo intelligentiā. illa enim ſe ei
daturum promittit que ſunt p-
pria ſolius dei. ſcz peccata ſol-
uere ⁊ eccleſiā immutabilē face-
re inter tot perſecutionū ⁊ ten-
tationū procellas. ¶ Nunc ad ra-
tiones in oppoſitū. ¶ Ad primaz
reſpōdet negādo aſſumptū. ad
ꝓbationez reſpōdetur. q̄ (vt ha-
betur. iij. par. q. viij. arti. vj.) ca-
put in alia mēbra dupliciter in-
fluit. Vno modo quodam intrin-
ſeco influxu. prout mot⁹ ſiue vis

imbtiua ⁊ ſenſitiua a capite deri uatur ad alia mēbꝛa. Alio modo ſm exterioꝛē quādā gubernatio nem. ſcʒ ſm viſuʒ ⁊ alios ſenſus qui in capite radicant dirigitur homo in exterioꝛibꝰ actibꝰ. Eſſe caput eccleſie ſm interioꝛē inſtu xūm nō conuenit alicui homini niſi xp̄o. qꝛ inſtuxꝰ ille gratie eſt ab ipſo ſolo xp̄o q̄tum aūt ad ex terioꝛē hubernationē poteſt no men capitis alijs conuenire. Ūn̄ amos. vj. dꝛ. Optimates capita populoꝝ. Et hoc modo beatꝰ pe trus caput eccleſie fuit a xp̄o cō ſtitutus cū ei oues gubernādas cōmendauit. dicēs. Petre paſce oues meas. Johis. xxj. Et ſic de alijs ſucceſſoꝛibꝰ dicendum eſt. ❡ Ad ſcdaʒ rñdet negādo aſſum ptū. ſolū em̄ videt verū in coꝛpo re naturali. ſʒ in coꝛpoꝛe ꝑ ſimili tudinē dicto ſcʒ in aliqua multi tudine oꝛdinata poſſunt eſſe plu ra capita oꝛdinata tn̄ ⁊ ſubalter nata. ſ. vnū pꝛincipale ⁊ aliud vi cem gerēs illiꝰ. ſic in eccleſia ca put eſt xp̄s pꝛincipale ꝓpꝛia au ctoꝛitate ⁊ poteſtate. papa em̄ et alij pꝛelati tanq̄ vicē gerētes. ſʒ illud. ij. Coꝛin. ij. Et ego qd dona ui ſi qd donaui ꝓpter vos in pſo na xp̄i. Et. ij. Coꝛ. v. Legatione fungimur. ⁊ tanq̄ deo exoꝛtante ꝑ nos. ❡ Ad tertiā rñdet. (iij. p. q. viij. ar. j. ad. j.) q̄ aſſumptū nō eſt veꝝ niſi in capite naturali. Et ratio eſt, qꝛ coꝛpus humanū non eſt pars alteriꝰ. ſʒ coꝛpꝰ ſimilitu dinarie dictuʒ. i. aliqua multitu do oꝛdinata poteſt eſſe pars alte rius multitudinis. ſicut multitu do domeſtica eſt pars multitudi nis ciuilis. ⁊ ideo paterfamilias qui eſt pars multitudinis dome ſtice habet ſuper ſe caput recto rem ciuitatis. ⁊ per hunc modū nihil pꝛohibet chꝛiſtum eſſe ca put petri. ⁊ petrum etiam ſub eo inferioꝛem.

D ſecūdaʒ queſtionē ſic pꝛocedit. Et videtur q̄ pe trus poteſta te clauiuʒ po tuit pctā re mittere. ❡ Pꝛimo ſic. ex pꝛeſen ti euangelio. vbi dꝛ. Tibi dabo claues regni celoꝝ. et quodcūq3 ligaueris ⁊c. Super quo dicit Chꝛyſo. q̄ deꝰ ꝓmittit ſe daturū petro que ſunt ꝓpꝛia ſolius dei ſcʒ pctā ſoluere. ❡ Scdo ex illo Joh. xx. vbi dicit xp̄s apoſtolis. Quoꝝ remiſeritis pctā remittū tur eis. ergo ⁊c. ❡ Tertio ſic. in penitētia datur gratia ad remiſ ſionem peccatoꝝ. ſʒ hmōi diſpē ſatoꝛ ſacramēti eſt ſacerdos ex vi clauium: ergo cū gratia nō ap ponat pctō ex parte pene ſʒ ex ꝑ te culpe ergo videt q̄ petrꝰ ⁊ qui libet ſacerdos ad remiſſionem culpe operet ex vi clauiuʒ. ❡ In oppoſitum arguit ſic. ꝑs poteſta tis eſt iteriꝰ baptizare, ⁊ a culpa abſoluere. ſʒ deꝰ nō debuit ptātē iteriꝰ baptizādi alicui cōicare

nec cōmunicauit ne ſpes ponere
tur in homine ergo pari ratione
nec poteſtatē abſoluēdi abactus
li mortali peccato. ¶ Scdo ſic.
nullo modo fit remiſſio culpe ni
ſi p gratiā. ſꝫ gratiā dare eſt po
tētie infinite. ergo poteſtate cla
uium petrus nō remiſit culpam
ſiue peccata. ¶ Rñdeo dicendū.
ꝙ petrus ⁊ quilibet ſacerdos po
teſtate clauiū aliquo modo. ſcꝫ
ſacramētaliter ⁊ miniſterialiter
remittit culpā ꝯferēdo ſacramē
tum penitentie. Pro quo notan-
dū ꝙ ſuper hoc capitulo fuerunt
duo errores. Unus eſt q̇ tangit
in glo. ꝙ quidā vſurpauerūt ſibi
tantū ex hoc ꝙ poſſent oēs quos
vellent abſoluere et introducere
in regnū celorū. ſꝫ non poteſt ſta
re. qꝛ ſoli9 dei eſt mutare volun-
tates. Ali9 error eſt. ꝙ ſacerdos
nō abſoluit. ſꝫ ligatū oſtēdit eſſe
abſolutū ſiue denūciat. Sꝫ hoc
nō poteſt ſtare. qꝛ derogat virtu-
ti ⁊ dignitati ſacramentoꝝ noue
legis. qꝛ ſacramenta noue legis
efficiunt qd̄ figurāt. ſꝫ non ſacra
menta veteris legis. ⁊ ideo ſi ni
hil aliud eſſet penitētia nō eſſet
ſacramentū noue legis. Alij di-
cūt ꝙ in pctō ſunt tria culpa rea
tus pene eterne. ab his duob9 ab
ſoluitur homo p ſe p cōtritionē
ſꝫ quādo homo ab his abſolut9
eſt. remanet obligat9 ad penā tē
poralem. ſꝫ qꝛ homo nō ſufficit.
ideo dant claues. qꝛ minuāt ali-
quid de iſta pena ⁊ ligant ad ali
quam penā. Iſte modus dicendi

nō placet etiā nobis. qꝛ penitētia
eſt ſacramētū noue legis qd̄ dat
gratiā. ſꝫ gratia nō ordinat ꝯtra
penā ſꝫ cōtra culpā. Un̄ dicendū
eſt ꝙ ſicut i ſacramēto baptiſmi
aqua baptiſmatis hꝫ virtutē ſpi
ritualē inſtrumentalē ſm̄ quam
mundata culpa. ſm̄ illud Augu.
Que eſt virtus aque vt corp9 tan
gat et cor abluat. Sic dico ꝙ in
ſacerdote eſt quedā vis ſpiritua
lis inſtrumētalis aqua dicit mi
niſtri. ⁊ ſic miniſterialiter operā
tur remiſſionē pcti ſicut aqua ba
ptiſmi. Et ita baptiſmus ⁊ ſacra
mentū penitētie ꝯueniūt quodā
modo in effectu (vt hꝫ. iiij. ſen.
di. xviij. q. i. ar. iij. q. i. añ mediū)
ſꝫ in hoc differūt. qꝛ ſacramentū
penitentie eo ꝙ habet actus ſu-
ſcipiētis quaſi materiales. non
poteſt dari niſi adultis in quib9
requirit p̄paratio ad ſuſcipien-
dum effectū ſacramētorū. ſꝫ ba-
ptiſmus quādoqꝫ datur adultis
⁊ etiā pueris et alijs carentibus
vſurationis. ⁊ ideo p baptiſmū
datur gratia ⁊ remiſſio pctōꝝ
pueris ſine aliqua ſui p̄paratio-
ne precedēte. niſi adultis in qui-
bus p̄exigitur preparatio remo-
uens fictionē. que quidē prepa-
ratio qn̄qꝫ precedit ſufficiēs ad
gratie ſuſceptionē anteqꝫ bapti-
mus actu pcipiatur. ſꝫ non ante
votū baptiſmi poſt tp̄s ꝓlate ve-
ritatis. qn̄qꝫ talis preparatio tp̄e
nō precedit. ſꝫ eſt ſimul cū bapti-
mi ſuſceptione. ⁊ tūc p baptiſmi
ſuſceptionē gratia remiſſionis

culpe confert. ſꝫ ꝑ penitentie ſa-
cramẽtum nunq̃ datur gratia ni
ſi preparatio ſit vel prius fuerit
vñ virtus clauiũ operat ad culpe
remiſſionẽ vel in voto exiſtẽs. q̃
nõ erit cõtritus niſi habeat in vo
to ſiue propoſito ſe ſubijci diſcre
tiõi ⁊ iudicio ſacerdotis. vel etiã
in actu exiſtens. ſicut ⁊ aqua ba-
ptiſmi ſꝫ ſicut baptiſmũ nõ agit
vt principale agẽs ſed vt inſtru-
mentũ. nõ quidẽ ꝑtingens ad ip-
ſam gratie ſuſceptionẽ cauſan-
dam etiã inſtrumẽtaliter. ſed di-
ſponens ad gratiam ꝑ quã fit re
miſſio culpe. Ita eſt de poteſtate
clauiũ. vñ ſolus deus remittit ꝑ
ſe culpam. ⁊ virtute eius agit in
ſtrumentaliter ⁊ baptiſm⁹ vt in-
ſtrumẽtũ inanimatũ. ⁊ ſacerdos
vt inſtrumentũ aĩatum qđ dr ſer
uus ſꝫ philoſophũ. viij. ethicorum.
Et ideo ſacerdos agit vt mini-
ſter. non ſicut cauſans. ſed ſicut
diſponẽs ad eã. vñ ſi ante abſolu
tionẽ nõ fuiſſet aliquis perfecte
diſpoſitus ad gratiã ſuſcipiendã
in ipſa confeſſione abſolutione
ſacramentali gratiam conſeque
retur ſi obicẽ non poneret. ¶ Ad
rationes in oppoſitum. Una eſt
reſponſio ex dictis. ꝙ petr⁹ nec
quicunq ſacerdos alius recepe
runt claues vt peccata ꝓpria vir
tute remittant. q̃ hoc eſt ſolius
dei. ſꝫ bene receperunt poteſtatẽ
in clauib⁹ miniſterialiter ſiue in
ſtrumentaliter operandi. confe-
rendo ſacramẽta ad remiſſionẽ
culpe, vt dictum eſt.

AD tertiam
queſtionem ſic
procedit. Et vi
detur ꝙ petrus
vel ſucceſſor ei⁹
per clauiũ po
teſtatẽ nõ poſ
ſit de penis ſatiſfactorijs indul-
gentiam facere. ¶ Primo ſic. ſu
per illud. ij. Thimoth. ij. dr. ꝙ ne
gare ſeipſum nõ poteſt. dicit glo
ſa ꝙ taceret ſi dicta ſua non im-
pleret. ergo neceſſe eſt ꝙ dñs di-
cta ſua impleat. Sed ipſe dixit
Deut. xxv. Scdm menſuram de
licti eſt plagarum modus ergo
neceſſe eſt ita peccatorem puni-
ri ſicut meruit. ergo non poteſt
nec papa nec ali⁹ aliquid remit-
tere nec relaxare. ¶ Scdo ſic. in
ferior non poteſt abſoluere a pe
na ad quã ligat ſuperior. ſed de⁹
remittendo culpam ligat ad ali-
quottã penã tẽporalẽ vt dicit hu
go de ſancto victore. ergo null⁹
homo poteſt abſoluere a pena il
la aliquid dimittendo. ¶ Tertio
ſic. ad poteſtatẽ excellẽtie perti
net vt ſine ſacramentis effectus
ſacramentorũ tradatur. ſed nul-
lus hꝫ poteſtatem excellentie in
ſacramentis niſi chriſtus. cũ er-
go ſatiſfactio ſit pars ſacramen
ti penitentie operans ad remiſ-
ſionem pene debite. videt ꝙ nul
lus homo purus poſſit dimitte-
re debitum pene ſine ſatiſfactio
ne. et per conſequens petrus nõ
potuit poteſtate clauium facere

huiuſmodi remiſſiões. ¶ In op-
poſitū eſt euangeliū preſens. ibi.
Quodcunqȝ ſolueritis ſuper ter
ram ꝛc. ¶ Scdo ſic. apoſtolꝰ di-
cit. ij. Cor. ij. Nā ꝛ ego ſi quid vo-
bis donaui in pſona chriſti. glo.
Ac ſi xp̄s donaſſet. ſed xp̄s pote
rat relaxare abſqȝ omni ſatiſſa-
ctione penā peccati. vt ptȝ Joh.
viij. de muliere adultera. ergo ꝛ
paulus potuit. ergo ꝛ petrꝰ ꝛ nūc
papa qui nō eſt minoris poteſta-
tis ꝙ paulus fuit. ¶ Rñdeo dicē
dum ꝙ petrus ꝛ nūc ſucceſſores
poteſtate clauiū poterunt ꝛ poſ-
ſunt indulgentias ꝛ relaxatiões
facere penaꝝ debitaruȝ ꝓ pecca
tis. Pȝ iſta cōcluſio ſic. Eccleſia
generalis nō poteſt errare. quia
ille qui in omnibꝰ exauditus eſt
ꝓ ſua reuerentia dixit petro. ſu-
per cuius cōfeſſione eccleſia fun
data eſt. Ego ꝓ te rogaui petre
vt nō deficiat fides tua. Lu. xxij.
ſed eccleſia generalis indulgen
tias approbat. ergo concluſio ve
ra. Pro cuius ampliori intelle-
ctu eſt notandum ꝓ licet ab om-
nibus concedatur indulgentias
poſſe fieri per papam ꝛ prelatos
eccleſie. nihilominus diuerſimo
de loquuntur. Quidam enim di-
ſtinguentes forum dei et forum
eccleſie. dicunt ꝙ non valent in
foro dei. ita ꝙ non valent ad ab-
ſoluendū a reatu pene quā quis
in purgatorio ſm iudicium dei
meretur. ſed valent quo ad forū
eccleſie. quia ſoluunt ab obliga-
tione qua ſacerdos obligauit pe

nitentem ad penam aliquaȝ. vel
ad quaȝ ordinatur ex ſtatutis ca
nonum. dicunt etiam ꝙ ſacri ca-
nones pro mortalibus peccatis
graues ꝛ diuturnas penitentias
taxant vt ꝓ vno mortali peccato
ſeptēnium vel ampliꝰ. ſȝ qđ gra-
uius eſt ꝙ pena a deo grauis eſt
ꝙ vix aut nunꝙ poſſet quis fa-
cere: et pauci inuenirentur qui
vellent. ꝛ ab abſolutione obliga
tiōis ad huiuſmodi penas dicūt
indulgētias valere. Hec opinio
nō eſt vera. (vt hr̄. iiij. ſen. di. xx.
q. j. ar. iij. q. j. paucis premiſſis.)
Tū p̄mo qꝛ eſt exp̄ſſe ꝯtra p̄uile-
giū petro datū. vt qđ in terra re-
mitteret ꝛ in celo remitteretur.
Vñ remiſſio que fit ad foꝝ eccle
ſie valet etiā quo ad forum dei.
Tū ſcdo. qꝛ eccleſia hm̄oi indul
gentias faciēs magis dānifica-
ret ꝙ adiuuaret. qꝛ remitteret
ad grauiores penas. ſ. purgato-
rij abſoluēdo a penitētijs iniun-
ctis. Et ideo aliter dicenduȝ eſt.
ꝙ indulgentie valent ꝛ ꝗtuȝ ad
forū eccleſie. ꝛ etiā ꝗtum ad iu-
diciū dei ad remiſſionē pene re-
ſidue poſt cōtritionē ꝛ abſolutio
nē ſiue ſit iniūcta ſiue nō. Ratio
aūt quare valere poſſunt iſte in-
dulgētie eſt vnitas corporis my
ſtici in qua multi in operibus pe
nitentie ſupererogauerūt ad mē
ſuram debitoꝝ ſuoꝛuȝ. ꝛ multas
etiam tribulatiōes iniuſte ſuſti-
nerunt patiēter, per quas multi-
tudo penaruȝ poterat expiari ſi
eis deberēt. quoꝝ meritoꝝ tāta

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

eſt copia ꝙ omnē penā debitam
nunc viuentibus excedūt. ⁊ preci
pue ꝑpter meritū xp̄i. q̄d ⁊ ſi in ſa
cramētis operatᷣ. nō tñ efficacia
ipſi⁹ in ſacramētis includitᷣ. ſed
ſua infinitate efficaciā ſacramē
toꝝ excedit. Manifeſtuꝫ eſt aūt
ꝙ vn⁹ ꝑ alio ſatiſfacere poteſt.
ſancti aūt in quibus ſuperabun-
dātia operum ſatiſfactiōis inue
nitᷣ. non determinate ꝑ iſto q̄ re-
miſſione indiget hmōi opa fece
runt. alias abſq; omni indulgen
tia remiſſionē cōſequerentᷣ. ſed
cōmuniter ꝑ tota eccleſia. vt apo
ſtolus dicit ſe implere ea que de
ſunt paſſioni xp̄i in corpore ſuo.
q̄d eſt de eccleſia ad quā ſcribit.
ij. Corintᷣ. j. Et ſic p̄dicta merita
ſunt cōmunia toti⁹ eccl̄ie. ea aūt
que cōmunia ſunt multitudinis
alicui⁹ diſtribuuntur ſingulis de
multitudine ſm arbitriuꝫ ei⁹ qui
multitudini preeſt. Vñ ſicut ali-
quis conſeq̄retᷣ remiſſionē pene
ſi alius ꝑ eo ſatiſfeciſſet. ita fiet
ſatiſfactio alteri⁹ ſi per eū q̄ po-
teſt diſtribuatᷣ. Ad hoc aūt ꝙ be
ne diſtribuātᷣ requirūtᷣ tria (vt
habetᷣ vbi. ſ. q. ij. āte finē.) aucto
ritas ex p̄te dātis. ex p̄te recipiē
tis caritas ex p̄te cauſe pietas q̄
cōprehendit honorē dei ⁊ ꝑximi
vtilitatē. ¶ Ad ratiōes in oppo-
ſituꝫ. ¶ Ad primā rñdetᷣ. negādo
ꝯſequētiā. Et ratio eſt. q2 remiſ-
ſio q̄ per indulgētias fit non tol-
lit q̄ntitatē pene ad culpā. q2 pro
culpa vni⁹ ali⁹ ſponte penā ſuſti-
nuit. vt dictū eſt. ¶ Ad ſcd̄am rñ
detᷣ negādo ꝯſequentiā. q2 infe-
rior dādo indulgētias non apſol
uit ſimplicitᷣ a debito pene quo
ligat⁹ fuit p ſuperiorē. ſꝫ dat vñ
debitū ſoluat. vñ nō abſoluit om
nino de condonando. ſed pro eo
ſoluendo de theſauro eccleſie.
¶ Ad tertiam rñdetᷣ. negādo cō-
ſequentiā. Et ratio eſt. q2 effect⁹
ſacramētalis abſolutiōis eſt di-
minutio reat⁹. et hic effectus nō
inducitur per indulgentias. ſꝫ ꝑ
eo faciens indulgētias ſoluit pe
nam quaꝫ debebat de eccleſie bo
nis communibus ſiue de theſau
ro eccleſie. vt ex dictis patet.

N feſto cō
memoratiōis
ſācti pauli eſt
euangelium.
Dixit petr⁹ ad
ieſum Matt.
xix. Poſſunt
diſputari ſe-
quentes que-
ſtiōes. ¶ Pri-
mo. vtrum paulus in raptu vide-
rit diuinam eſſentiam. ¶ Secun
do. vtrum paulus in raptu igno-
rauerit an eius anima a corpore
fuit ſeparata.

D primaꝫ
queſtionē ſic
ꝑceditur. Et
videtᷣ ꝙ paul⁹
in raptu nō vi
derit diuinaꝫ
eſſētiā. ¶ Pri
mo ſic. dicitur Exodi. xxxiij. Non